

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 1*

ACADEMIC LEADERSHIP OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS
AFFECTING INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SMALL EDUCATIONAL
ESTABLISHMENTS NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ภณิดา เขียวเล็ก*, เบลุจพร ชนะกุล, นพรัตน์ ชัยเรือง

Phanida Kheawlek, Benjaporn Chanakul, Nopparat Chairueng

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6355701006@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ศึกษาการประกันคุณภาพภายใน ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม รวมทั้งสิ้น จำนวน 169 คน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการนั้น ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับ ร่วมกับครูกำหนดภารกิจ ทิศทางที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จัดการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตามการสอนครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเอง และต้องมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรฐานการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประกันคุณภาพภายใน, คุณภาพการศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study the academic leadership of executives. Study internal quality assurance A study of academic leadership that affects quality assurance within educational institutions. and to study the development of academic leadership that affects the internal quality assurance of small educational institutions. Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 using a survey research method. The sample group was teachers and educational personnel. Under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 1, the sample group was selected by stratified random sampling technique. The district where the school was located was used as a random strata for a total of 169 students, using percentage, mean, and standard deviation statistics. Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. and the results of internal quality assurance of small educational institutions under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area, Area 1 overall was at a high level. which the academic leadership of school administrators the mission of the school and the provision of things that promote learning conditions Affecting the internal quality assurance of small educational institutions. Office of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area, Area 1, with a statistical significance at the .01 level and in developing academic leadership. Executives must develop themselves to be accepted. Together with the teacher set the task. Clear direction to drive to achieve the goals set. Manage education according to the context of the educational institution. Provide opportunities for network partners to participate in the development of educational institutions, supervise and follow up teaching teachers regularly. to encourage teachers to develop themselves and there must be continuous systematic internal quality assurance work. According to the educational standards from the affiliation agency

Keywords: Academic Leadership, Internal Quality Assurance, Educational Quality

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพเป็นประการสำคัญ การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศถ้าสถานศึกษาคุณภาพเสื่อมโทรมลงจะทำให้คุณภาพประชากรและกำลังพลของประเทศตกต่ำลง ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์ ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ มีผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ผู้อำนวยการความสะกดก (Fascinator) เป็นผู้นำ (Leader) เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นผู้นำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า (วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์, 2556)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ ไทย ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานได้ดำเนินการตามภารกิจหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 มาตรา 9 และหมวด 6 มาตรา 47 - 48 และ 51 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เป็นหลักในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับหน่วยงานต้น สังกัดและสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเชื่อมโยงการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ต่อมาได้มีการออกประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ซึ่งผลการสังเคราะห์คุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ปีงบประมาณ 2564 พบว่า อยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยม 13 โรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี เลิศ 57 โรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี 39 โรงเรียน และอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 1 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1, 2564)

ปัจจัยสำคัญในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จมาจาก ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนา การจูงใจ การ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสนับสนุนการวัดประเมินผลของนักเรียนเป็นผู้ประสานงาน ควบคุมงานด้านวิชาการ พัฒนาสภาพการทำงานของครูและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กำกับติดตามครู ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร จึงจะทำให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ (ลำพูน หมายสุข, 2556) ผู้บริหารยุคใหม่ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการที่เป็นผู้มีความคิดริเริ่มรู้จักปรับปรุงงาน เป็นผู้ให้ การยอมรับ เป็นผู้ให้การช่วยเหลือ เป็นนักพูดที่ชำนาญ เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้เข้าสังคมได้ดี ซึ่งผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงคือคุณแจสำคัญนำไปสู่การปฏิรูปด้านการศึกษาให้ยั่งยืน ต้องมีทักษะการบริหารงานที่ มีความรู้ความสามารถ ความเป็นมืออาชีพในการนำพาองค์กรไปข้างหน้า ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมี ประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทั้งองค์กร สามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถ ของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอยู่ในยุคแห่งการ เปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนตัวไปอย่างรวดเร็วทุกองค์กรจะมุ่งปฏิรูปในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน (มัลลิกา เชาวปัญญาเวช, 2556)

จากสถานการณ์ข้างต้นเห็นได้ว่า ปัจจุบันสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวนมากประสบปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน รูปแบบ ขั้นตอนไม่เอื้อต่อขนาดสถานศึกษา เนื่องจากบุคลากรมีน้อย ภาระงาน นอกเหนือจากการสอนมีมาก งบประมาณได้รับจัดสรรมาไม่เพียงพอต่อการนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้ในได้อย่าง หลากหลาย ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการศึกษาให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา หากแต่การบริหารจัดการเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตามมาตรฐาน การศึกษา เพราะฉะนั้นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานให้พัฒนาไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย ของสถานศึกษาได้ผู้วิจัยเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การรวบรวมข้อมูล

ตัวแปรต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากนักวิชาการจำนวน 8 คน และได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้ 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มี 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐาน ที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้กลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม 4 อำเภอ 66 โรงเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบด้วยครูและบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายในรอบ 4 จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยโดย ศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า สร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีเนื้อหาครอบคลุม ขอบข่ายของการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งเท่ากับ 0.96 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร4) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ได้กำหนดประเด็นข้อคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 11 ข้อ โดยเปิดช่องว่างให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตอบได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form และส่งไปยังสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ E-office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 169 ชุด

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามมาครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS จากนั้นนำผลที่ได้ไปสรุปผลตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ

4. ผู้วิจัยติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาตรวจสอบหาค่าร้อยละ และทำการแปลผลข้อมูลในแต่ละข้อ

3. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert's Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 5 ระดับ ของ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554)

5. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise Method

6. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้านปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.31	0.63	มาก
ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู	4.25	0.75	มาก
ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร	4.25	0.75	มาก
ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.42	0.57	มาก
ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.46	0.54	มาก
ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.38	0.58	มาก
รวม	4.35	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.42$) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$) และด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.25$)

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.13	0.49	มาก
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.37	0.51	มาก
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.37	0.45	มาก
รวม	4.29	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.37$) และด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.31$)

3. ผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 โดยวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ อำนาจในการพยากรณ์ ที่ปรับแก้ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของการพยากรณ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	sig
1	.891	.793	.786	.200	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมมี ความสัมพันธ์ ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .891^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีประสิทธิภาพในการทำนาย คิด เป็นร้อยละ 79.3 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 78.6 และมีค่าความ คลาดเคลื่อน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Std.Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.277	.148		8.618	.000
ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (X_1)	.351	.064	.513	5.448	.000
ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (X_6)	.368	.058	.213	2.623	.009

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.793 หมายความว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ สามารถทำนาย ผลการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมได้ร้อยละ 79.3 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.786 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.20 สามารถสร้างเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.277 + .351(X_1) + .368(X_6)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนน มาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = .513(X_1) + .213(X_6)$$

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กนั้น ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อสภาพบ้านเมือง เทคโนโลยีและยุคสมัย เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ภาคีเครือข่ายของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารงาน การดำเนินโครงการต่างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการกำหนดภารกิจ ทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน โดยผู้บริหารจะต้องร่วมกับครูในการขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ มีการนิเทศ ประเมินผล การสอนของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้ครู มีการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตรแล้ว นำสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษา เป็นไปตามเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ตลอดจนควรมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน จนสามารถนำไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมการสอนและเป็นผู้นำทางนำทางวิชาการ อีกทั้งควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาส ได้พัฒนาวิชาชีพ ให้มีทักษะที่ทันต่อยุคสมัย และสามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบเต็มตามศักยภาพของตนเองให้ความสำคัญกับงาน วิชาการ รวมถึงมีการสร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีและมีการกระตุ้นให้ครู ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีวิสัยทัศน์ในการกระตุ้นให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชำวทิพย์ ที่สุกะ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 (ชำวทิพย์ ที่สุกะ, 2564) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.871$) และ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียน การสอน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 77.50 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 21886

2. ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่เตรียมตัว เพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่ 4 ดังนั้นครูและผู้บริหารส่วนใหญ่จึงต้องตระหนัก ถึงความสำคัญของการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานที่ชัดเจน การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นรายงานประจำปีในการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดทำรายงานตามสภาพความเป็นจริง เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน และจัดทำต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีการนำประโยชน์จากรายงานผลการประเมิน ตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ไปใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร บุญใบ ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (ปิยพร บุญใบ, 2563) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้, ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกำหนดภารกิจของโรงเรียน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูง ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน มีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.793 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ 0.786 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ 0.2 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้สืบเนื่องจากผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจะต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นส่วนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ อภัยโส ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.86$) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (ธนวัฒน์ อภัยโส, 2558)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 พบว่า ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อสภาพบ้านเมือง เทคโนโลยีและยุคสมัย เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ศิษย์ครูของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารงานการดำเนินโครงการต่างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการกำหนดภารกิจ ทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน โดยผู้บริหารจะต้องร่วมกับครูในการขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ มีการนิเทศ ประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้ครู มีการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตรแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษา เป็นไปตามเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ตลอดจนควรมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน จนสามารถนำไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมการสอนและเป็นผู้นำทางนำทางวิชาการ อีกทั้งควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสได้พัฒนาวิชาชีพ ให้มีทักษะที่ทันต่อยุคสมัย และสามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นต้องอาศัยความทุ่มเทความพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีความท้าทาย มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีคุณภาพ และต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการ บริหารหลักสูตร การสอน ต้องอาศัยความเป็นผู้นำของผู้บริหาร และของครูต้องเป็นบรรยากาศแห่ง การยอมรับนับถือและการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปรียาภัทร ราชรักษ์ ที่ได้ทำการ วิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ จากมากไปน้อย (ปรียาภัทร ราชรักษ์, 2559) ดังนี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การบริการ ที่ดี การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การคิด วิเคราะห์ และ สังเคราะห์การพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร การสื่อสารและการจูงใจ และ การมีวิสัยทัศน์ การดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายด้าน และ สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสื่อสารและการจูงใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยสามารถ ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 75.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็กนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเอง ส่งเสริมงานด้านวิชาการเพื่อเสริมแรงให้ครูเกิด แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารควรกำหนดมาตรการให้ครูจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ดี เช่น บรรยากาศทางวิชาการ บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ ของการเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหาร ควรวางแผนในการนิเทศร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการนิเทศที่ชัดเจน ควรมีการ นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ครูให้สามารถนำไปพัฒนา ปรับปรุงการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำปัจจัยด้านต่าง ๆ ของ ภาวะผู้นำทางวิชาการไปปรับใช้ในการกำหนดนโยบาย การสร้าง พัฒนาผู้บริหารรุ่นใหม่เพื่อปลูกฝังให้ผู้บริหารมี ความตระหนัก เห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศ การประเมินผลการ สอน และด้านการประสานงานการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และผู้บริหารจะต้องสามารถเป็น แหล่งข้อมูลต้นแบบทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพให้แก่ครูได้

เอกสารอ้างอิง

- ข้าวทิพย์ ทีสุภะ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธนวัฒน์ อภัยโส. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(2), 41-51.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด.

- ปรียาภรณ์ ราชรักษ์. (2559). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: แฮ้าส์ออฟเคอร์มีส์.
- มัลลิกา เชาวน์ปัญญาเวช. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ลำพูน หมายสุข. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2556). เทคนิคการบริหาร สำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. (2564). รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. เรียกใช้เมื่อ 12 ตุลาคม 2565 จาก <http://www.nst1.go.th/home/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(1970), 607-610.